

2025 YILI PERFORMANS PROGRAMI

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI**

2025 Yılı
Performans Programı

Murat KURUM
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı

Dünyanın her yerini, ekonominin her sektörünü, bireyden başlayarak toplumsal hayatın bütün düzenini etkileyen onları değiştiren, ekosistemin varlığını tehdit eden, iklim krizi artık küresel bir sorun haline gelmiştir. Ülke olarak maruz kaldığımız bu sorunları çözmek üzere bütün mecralarda mücadelemizi sürdürüyoruz.

Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği alanlarında geniş bir sorumluluk üstlenen Bakanlığımız, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadelesine öncülük etmektedir. "Yeşil Dönüşüm" hedefimizle, iklim değişikliğinin ülkemizdeki sektörler ve sosyal kesimler üzerindeki etkilerini değerlendirerek, bu alanda kararlı adımlar atmaktayız.

Unutulmamalıdır ki; iklim değişikliği sadece çevresel değil, aynı zamanda kalkınma ile de doğrudan ilişkili bir sorundur. İklim koşullarındaki değişimler, doğal kaynaklardan ekonomik yapıya kadar geniş bir alanı etkilemekte, bu durum ise sürdürülebilir kalkınmayı daha önemli hale getirmektedir. Bu noktada, sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik atılacak her adım, iklim değişikliğinin vereceği zararın maliyetinden çok daha düşük olacaktır.

Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefimiz ile yeşil dönüşümü kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirmek ve afetlere dayanıklı, iklim dirençli kentler inşa etmek hedefiyle kararlılıkla ilerliyoruz. 2021 yılında taraf olduğumuz Paris Anlaşması ile küresel emisyonların en kısa sürede tepe noktasına ulaşip, yüzyılın ortasında net sıfır olması hedefleniyor.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 27 Eylül 2021’de açıkladığı 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi bir dönüm noktası olmuştur. Ülkemiz, bu hedef doğrultusunda Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanı’nı güncelleyerek, %21 olan sera gazı emisyon azaltım hedefini iki katına çıkararak %41’e yükseltti ve bu kararlı duruşuyla iklim değişikliğiyle mücadeledeki öncülüğünü bir kez daha vurguladı. Ekonomik, sosyal ve ekolojik açıdan daha dirençli bir Türkiye hedefiyle, sürdürülebilir, düşük karbonlu ve iklim dirençli kalkınmaya katkı sağlayacak stratejiler geliştirdik. 2024-2030 yıllarını kapsayan İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Strateji ve Eylem Planları’nı hazırladık ve bu süreci şeffaf bir şekilde izlemek için çevrim içi izleme sistemleri geliştiriyoruz.

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefimize ulaşmak için enerji, sanayi, tarım, ulaştırma, atık yönetimi, bina ve ormancılık gibi sektörlerde kapsamlı çalışmalar yürütüyoruz. Bu minvalde 2053 yol haritamız olan Uzun Dönemli İklim Stratejimizi tüm paydaşlarımızın katkılarıyla hazırladık ve açıkladık. Ayrıca, sera gazı emisyonlarını azaltma ve iklim değişikliğine uyum sağlama taahhütlerimizi içeren “İkinci Ulusal Katkı Beyanı” hazırlıklarına da devam ediyoruz.

Ekonomimizi güçlendirmek, dış ticarete rekabet gücümüzü artırmak ve küresel mücadeleye katkıda bulunmak amacıyla karbon fiyatlandırma sistemi üzerine çalışmalar yürütüyoruz. Emisyon Ticaret Sistemi ile sera gazı emisyonlarını maliyet etkin bir şekilde azaltmayı hedefliyor, bu sistemin AB’nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına karşı ekonomik çıkarlarımızı koruyacağını öngörüyoruz.

Ayrıca, yerel yönetimlerin iklim değişikliği ile mücadele kapasitelerini artırmak ve desteklemek amacıyla İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı çerçevesinde 6,8 milyon Avro tutarında 29 projeyi hayata geçiriyoruz. Türkiye’deki yerel iklim eylemi projeleri için ise 14,7 milyon Avro bütçeli yeni hibe programları sunuyoruz.

Türkiye’nin bu alandaki ilk ve tek düzenlemesi olan İklim Kanunu’nun taslağına ilişkin çalışmalarımızı, tüm paydaşlarımızın katkılarıyla tamamladık. Bu yıl içerisinde Kanun’un yürürlüğe girmesi en büyük temennimizdir.

Bakanlık olarak 2025 yılı için belirlediğimiz hedefler ve gösterdiğimiz çabalarla, ülkemizin iklim değişikliğiyle mücadelesine ve yeşil dönüşüm sürecine önemli katkılar sunacağımıza inanıyoruz. 2025 yılı için hazırlamış olduğumuz performans programı kitapçığında emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyor, hazırlanan programın ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Prof. Dr. Halil HASAR
İklim Değişikliği Başkanı

İklim Değişikliği Başkanlığı olarak amacımız; kalkınma öncelikleri ve uluslararası gelişmeleri de göz önünde bulundurarak ekonomik, sosyal ve çevresel konuları dengeli bir şekilde ele almak ve sürdürülebilir kalkınma yolunda ilerlemektir. Bu doğrultuda; düşük karbon ekonomisine geçiş, sera gazı emisyonlarına sebep olan sektörlerde yeşil dönüşümün sağlanması ile iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması Başkanlık olarak öncelik verdiğimiz hususlar arasında yer almaktadır.

Ülkemiz iklim değişikliği ile mücadele kapsamında; kararlı hedefler ortaya koyarak konu özelindeki hassasiyetini küresel ölçekte de ifade etmektedir. Bu doğrultuda; Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanı; ilgili kurum ve kuruluşların katkısı ile tarafımızca hazırlanarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına sunulmuş ve Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyan'ında referans senaryoya kıyasla %21 olarak açıklanan sera gazı azaltım oranı, 2030 yılı için %41'e yükseltilmiştir. Ulusal Katkı Beyan'ının açıklanmasından sonra ülkemizin 2030 hedefine yönelik yol haritası hazırlık çalışmalarına başlanmıştır. Çalışmalar kapsamında; "İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030)" ile "İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030)" olmak üzere iklim değişikliği ile mücadelede kilit ve öncelikli hedefler içeren birbirini tamamlayıcı nitelikte iki ayrı plan hazırlanmıştır.

Planların etkin bir şekilde izlenmesi amacıyla izleme mekanizmaları oluşturularak tüm sorumlu ve ilgili kurumların faaliyetleri sürekli olarak güncel şekilde takip edilecek, böylelikle değerlendirme yapma ve gerekli durumlarda tedbirler alma imkânı sağlamış olacağız.

2024 yılının sonunda açıkladığımız Uzun Dönemli İklim Stratejisi kapsamında iklim değişikliği azaltım ve uyum sektörlerinin yanı sıra; finans, teknoloji, karbon fiyatlandırma, adil geçiş ile sürdürülebilir kalkınma amaçlarına yönelik stratejiler ele alınmaktadır. Söz konusu sektörel stratejiler, Türkiye'nin ulusal kalkınma sürecinin uzun vadede düşük karbonlu ve çevre ile uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesi açısından rehber niteliği taşımaktadır.

Öte yandan, Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) hukuki altyapısını tamamlayarak Avrupa Birliği Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına (SKDM) uyumlu bir yapı hayata geçireceğiz. Böylelikle, sera gazı emisyon azaltımının yanında sanayicinin de uluslararası piyasada rekabet gücünün arttırılmasını sağlayacağız.

Ayrıca, uluslararası ortak bir sınıflama sistemi ile uyumlu ve ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeterek bilimsel temelli ekonomik faaliyetlerin hangilerinin çevresel olarak sürdürülebilir olduğunu tanımlayan "Ulusal Yeşil Taksonomi" mevzuat çalışmalarını yürütüyoruz.

Önümüzdeki dönem yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadele kapsamında ise; interaktif karar destek araçları geliştirecek ve Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları (YİDEP) tamamlanacaktır. Bu çerçevede iklim değişikliğine uyum çalışmalarının temeli olan sektörel etki, etkilenebilirlik ve risk analizlerinin yapılabilmesi için Türkiye'nin iklim projeksiyonlarının Uluslararası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) 6. Değerlendirme Raporu senaryoları doğrultusunda güncellenmesi ve çözümlerinin iyileştirilmesi adına Türkiye'nin 2100 yılı yüksek çözünürlüklü İklim Modeli çalışmalarını yürütüyoruz.

Bahsi geçen gelişmeler doğrultusunda; program hedefleri, göstergeler ve faaliyetlerin belirlendiği Başkanlığımız 2025 Yılı Performans Programı'nın ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, çalışmalara katkı sunan tüm kurum ve kuruluşlar ile faaliyetlerin gerçekleşmesinde yoğun gayret gösteren mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

İçindekiler

GENEL BİLGİLER	15
A. KURUMSAL TARİHÇE	16
B. YETKİ GÖREV VE SORUMLULUKLAR	18
C. ORGANİZASYON YAPISI	19
BAŞKANLIK HİZMET BİRİMLERİ VE GÖREVLERİ	19
TEŞKİLAT ŞEMASI	25
D. BİLİŞİM ALTYAPISI	26
E. İNSAN KAYNAKLARI	27
PERFORMANS BİLGİLERİ	31
A. TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER	32
ON İKİNCİ KALKINMA PLANI	32
ORTA VADELİ PROGRAM (2025 - 2027)	35
2025 YILI CUMHURBAŞKANI YILLIK PROGRAMI	36
B. AMAÇLAR VE HEDEFLER	40
MİSYONUMUZ	40
VİZYONUMUZ	40
TEMEL İLKELERİMİZ	40
BAŞKANLIK STRATEJİK PLAN AMAÇ VE HEDEFLERİ	40
ALT PROGRAM HEDEFLERİ	42
C. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI PERFORMANS BİLGİSİ	42
PERFORMANS GÖSTERGELERİ	44
FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU	56
D. TOPLAM KAYNAK İHTİYACI	57
FAALİYETLER DÜZEYİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PERFORMANS PROGRAM MALİYETLERİ	57
EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI PERFORMANS PROGRAMI MALİYETİ	58
E. DİĞER HUSUSLAR	58
FAALİYETLERDEN SORUMLU HARCAMA BİRİMLERİ	58
PERFORMANS GÖSTERGELERİ İZLENMESİNDEN SORUMLU BİRİMLER	59

TABLolar ve GRAFİKLER

Tablolar:

- Tablo 1.** Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı
- Tablo 2.** Başkanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı
- Tablo 3.** Başkanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı
- Tablo 4.** Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı
- Tablo 5.** Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Grafikler:

- Grafik 1.** İklim Değişikliği Başkanlığı Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı
- Grafik 2.** Başkanlık Personelinin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı
- Grafik 3.** Başkanlık Personelinin Yaş Durumuna Göre Dağılımı
- Grafik 4.** Başkanlık Memur Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı
- Grafik 5.** Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı
- Grafik 6.** Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Kısaltmalar

AB	Avrupa Birliği
AKAKDO	Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık
AYM	Avrupa Yeşil Mutabakatı
BMİDÇS	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇSY	Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel
EÇBS	Entegre Çevre Bilgi Sistemi
EKOMVET	Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı
ETS	Emisyon Ticaret Sistemi
FARAVET	Faaliyet Raporları Veri Tabanı
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli
İÇG	İhtisas Çalışma Grubu
İDUKK	İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu
İDUSEP	İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
LTS	Uzun Dönemli İklim Stratejisi
NDC	Ulusal Katkı Beyanı
NUTS	Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırılması
OTİM	Ozon Tabakasını İncelten Maddeler
SKA	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
SKDM	Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması
SSP	Paylaşılan Sosyo-Ekonomik Yollar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
YİDEP	Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları

GENEL BİLGİLER

A. KURUMSAL TARİHÇE

İklim Değişikliği Başkanlığı ve iklim alanında ön plana çıkan yapıların tarihsel gelişimi aşağıdaki başlıklar altında değerlendirilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Kurulması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Bu kapsamda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının teşkilat, görev ve yetkilerine; "çölleşme ve erozyonla mücadele" görevleri eklenmiş, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Bakanlığın bünyesindeki merkezi birimleri arasına katılmış; Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile aynı Kararname ile kurulan İklim Değişikliği Başkanlığı da Bakanlığa bağlı kuruluşlar arasına dâhil edilmiştir.

İklim Değişikliği Başkanlığının Kurulması

29/10/2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 35 inci maddesiyle 4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 792 inci maddesinden sonra gelmek üzere Elli Beşinci Bölüm eklenmiş ve İklim Değişikliği Başkanlığı kurulmuştur.

Başkanlık, küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incilmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere kurulmuştur.

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK)

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu 29/10/2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle değiştirilen 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuştur.

İklim değişikliğinin zararlı etkilerini önlemek için gerekli tedbirlerin alınması, bu konuda ülkenin şartlarına uygun politikaların belirlenmesi, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında iş birliği ve koordinasyonun sağlanması amacıyla oluşturulan Koordinasyon Kurulu; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı başkanlığında, İklim Değişikliği Başmüzakerecisi, Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bakan yardımcıları, Strateji ve Bütçe Başkanı, Yükseköğretim Kurulu Başkanı, İklim Değişikliği Başkanı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı, Türkiye Çevre Ajansı Başkanı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı, Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği Başkanı, Müstakil

Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı, Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı olmak üzere yirmi iki üyeden oluşmaktadır.

Kurul, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanının çağrısı üzerine her yıl en az iki kez toplaweflerimiz doğrultusunda iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum çalışmalarındaki gençlik katılımını güçlendirmek amacıyla Kasım 2021'de "İklim Elçileri Hareketi" başlatılmıştır.

Bu kapsamda, 209 üniversitenin tamamı için kendilerini temsil edecek ve temsil ettikleri üniversitelerde yeşil dönüşüm sürecine öncülük edecek, "İklim Dostu Kampüs" çalışmalarının bir parçası olacak iklim elçileri üniversiteler tarafından belirlenmiştir.

İklim Elçileri

Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan 2053 Net Sıfır Emisyon ve yeşil büyüme hedeflerimiz doğrultusunda iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum çalışmalarındaki gençlik katılımını güçlendirmek amacıyla Kasım 2021'de "İklim Elçileri Hareketi" başlatılmıştır.

Bu kapsamda, 209 üniversitenin tamamı için kendilerini temsil edecek ve temsil ettikleri üniversitelerde yeşil dönüşüm sürecine öncülük edecek, "İklim Dostu Kampüs" çalışmalarının bir parçası olacak iklim elçileri üniversiteler tarafından belirlenmiştir.

Ayrıca, iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarındaki gençlik katılımını ve kamuoyu farkındalığını güçlendirmek için bilimsel, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlardaki etkinliklerde ve çalışmalarda bulunacak olan genç iklim elçilerinin çalışma usul ve esasları ile görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemek amacıyla İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından 22.10.2022 tarihli "İklim Elçileri Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönerge" çıkarılmıştır.

İklim Şurası

Çevre ve Şehircilik Şûrası ile çevre ve şehircilikle ilgili konularda çalışma gruplarının oluşturulması ve bunların görevleri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemek amacıyla "Çevre Ve Şehircilik Şûrası İle Çalışma Gruplarının Oluşumu Ve Çalışma Usul Ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik" hazırlanmış ve 05.09.2012 tarih ve 28402 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

İlgili mevzuat usul ve esaslarına uygun olarak iklim değişikliği ile mücadelede kritik adımlardan biri olan ülkemizin ilk İklim Şurası kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, uluslararası kuruluş temsilcileri ve çeşitli sektörlerden temsilcilerin katılımlarıyla 21-25 Şubat 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Şura kapsamında; Sera Gazı Azaltım-1 (Enerji, Sanayi, Ulaştırma), Sera Gazı Azaltım-2 (Tarım, Atık, Binalar, Yutak Alanlar), Bilim ve Teknoloji, Yeşil Finansman ve Karbon Fiyatlama, İklim Değişikliğine Uyum, Yerel Yönetimler, Göç, Adil Geçiş ve Diğer Sosyal Politikalar konularında 7 alt komisyon kurulmuştur. Şura sonunda 76'sı öncelikli olmak üzere 217 karar alınmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çerçevesinde, İklim Değişikliği Başkanlığı'nın görev ve yetkileri şunlardır:

- Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını ulusal ölçekte izlemek, kontrol etmek ve raporlamak, sera gazı emisyonlarının azaltımı konusunda sektörel politika belirleme çalışmalarını gerçekleştirmek ve gerekli mevzuat düzenlemelerini yapmak.
- İklim değişikliği ile ilgili uluslararası müzakere süreçlerini takip etmek.
- Uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler kapsamında ülkemizin yerine getirmekle yükümlü olduğu raporları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Net sıfır emisyon hedefi ve döngüsel ekonomi ilkesi doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadele ve yeşil kalkınma politikalarının belirlenmesi, strateji ve eylem planlarının hazırlanması için gerekli çalışmaları yaparak Koordinasyon Kuruluna sunmak.
- Ulusal, yerel ve sektörel iklim değişikliğine uyum ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu alanda eylem planlarını izlemek, değerlendirmek ve raporlamak.
- İklim değişikliği etkilerinin belirlenmesine yönelik modelleme ve risk değerlendirmesi çalışmaları yapmak, risk haritaları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Tesis, faaliyet veya sektör seviyesinde sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.
- Emisyon Ticaret Sistemi başta olmak üzere piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.
- Emisyon Ticaret Sistemi ile sera gazı izleme raporlama ve doğrulama sistemi ve diğer karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin yönetimini sağlamak.
- İklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil kalkınma için gerekli ulusal ve uluslararası finansman kaynaklarını araştırmak, ilgili paydaşların yararlanması ve kapasite geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalar yapmak, teşvik mekanizmaları ve hibe programları geliştirmek, uygulamak ve izlemek.
- İklim değişikliği konusunda teknolojileri ve yenilikçi çözümleri araştırmak ve bu kapsamda çalışmalar yürüten ulusal ve uluslararası kuruluşlarla koordinasyon sağlamak, kavramsal çalışmaları yürütmek, kılavuzlar ve rehber dokümanlar hazırlamak.
- İklim platformu ve ilişkili çevrimiçi izleme ve değerlendirme sistemleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların ulusal koordinasyonunu, izleme ve raporlamasını gerçekleştirmek.
- Görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatının uyumuna yönelik çalışmaları yapmak, bu çerçevedeki projeleri yürütmek, koordine etmek ve izlemek.
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında ulusal ve uluslararası projeleri hazırlamak ve uygulamak.
- İklim değişikliği alanında kamuoyunun bilinçlendirmesine yönelik eğitim, kapasite ve farkındalık geliştirme faaliyetleri gerçekleştirmek.
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

C. ORGANİZASYON YAPISI

BAŞKANLIK HİZMET BİRİMLERİ VE GÖREVLERİ

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcıları ile hizmet birimlerinden oluşur.

Başkanın Görevleri

- Başkanlığın idari iş ve işlemlerini yürütmek.
- Merkez teşkilatın faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemek.
- İşin gerektirdiği niteliklere sahip kişilerin seçimi, işe alınması ve görevlendirilmesini gerçekleştirmek, personelin işin gereğine göre eğitilmesini ve yetiştirilmesini sağlamak.
- Başkanlık faaliyetlerine ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak.
- Başkanlığın faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin diğer iş ve işlemleri yapmak.
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Başkan Yardımcılarının Görevleri

- Başkanlığa ilişkin görevlerde Başkana yardımcı olmak.
- Kendilerine bağlı hizmet birimlerine, ilgili mevzuat ile verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak.
- Kendilerine bağlı hizmet birimlerinin, verimli ve uyumlu bir biçimde çalışmasının organizasyonunu ve koordinasyonunu sağlamak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Hizmet birimleri

- İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı.
- İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı.
- İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı.
- Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı.
- Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı.
- Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı.
- Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Başkanlığı.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- Hukuk Müşavirliği.
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.

Hizmet Birimleri Görev ve Yetkileri

1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı

- Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında uluslararası müzakere süreçlerini takip ve koordine etmek.
- Uluslararası kuruluşlar nezdinde ve uluslararası sözleşmeler kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren konularda Ülkemizin yerine getirmekle yükümlü olduğu raporları hazırlamak veya hazırlatmak.

- Koordinasyon Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek.
- Avrupa Birliği politika ve mevzuat süreçlerine yönelik koordinasyonu sağlamak.
- Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında uluslararası ikili ilişkilerin, uluslararası kuruluşların çalışmalarının takibini yapmak ve gerektiğinde koordinasyonunu sağlamak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı

- Ulusal, yerel ve sektörel uyum ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- İklim değişikliğine uyum politikalarının belirlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik mevzuat ve kılavuzlar hazırlamak veya hazırlatmak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda uluslararası kuruluşlar nezdinde ve uluslararası sözleşmeler kapsamında müzakere süreçlerini takip etmek, bu alanda politikaların geliştirilmesine katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Bölgesel ve yerel iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması çalışmalarını koordine etmek.
- İklim değişikliği konusunda etki, etkilenebilirlik ve risk değerlendirmesi çalışmalarını yapmak, yaptırmak ve bu çalışmaların ulusal koordinasyonunu sağlamak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- İklim platformu ve ilişkili çevrimiçi izleme ve değerlendirme sistemleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların ulusal koordinasyonunu, izlemesini ve raporlamasını yapmak.
- Koordinasyon Kurulunun iklim değişikliğine uyum ile ilgili alt çalışma grubunun koordinasyonunu sağlamak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda ulusal ve uluslararası projeler yapmak veya yaptırmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı

- İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında yürütülecek işler için gereken ulusal ve uluslararası finansman kaynaklarını ve finansman araçlarını araştırmak.
- İklim finansmanı kaynaklarından ilgili paydaşların yararlanması, kapasite geliştirilmesi ve iklim finansmanının teşvik edilmesi doğrultusunda çalışmalar yapmak, program ve projeler hazırlamak ve uygulamak.
- İklim finansmanı kaynaklarının sağlanması ve koordinasyonu için Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında çalışmalar yapmak.
- İklim finansmanının harekete geçirilmesi ve artırılmasına yönelik yerel ve ulusal girişimleri takip etmek.
- İklim finansmanının takip edilmesi ve raporlamasına dair çalışmalar yapmak.
- İklim finansmanı konusunda uluslararası kuruluşlar, mutabakatlar, iş birlikleri ve sözleşmeler kapsamında bunların müzakereleri de dâhil olmak üzere ilgili süreçlerini takip etmek ve gerektiğinde koordinasyon sağlayarak katkı vermek.
- Paris Anlaşmasının ilgili hükümleri uyarınca iklim finansmanı mekanizmalarına yönelik ulusal düzenlemelerin yapılmasına ve bu kapsamda yapılacak raporlamalara katkı sağlamak.

- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirmek.
- İlgili mevzuat hükümleri kapsamında Emisyon Ticaret Sistemi ve Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi ve diğer karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin kullanımına ilişkin gerekli çalışmaları yapmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı

- Emisyon ticaret sistemi başta olmak üzere piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, bu mekanizmalar ve araçları uygulamak, tüm iş ve işlemlerle birlikte gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak veya uygulatmak.
- Karbon denkleştirme ve gönüllü piyasalara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, bu mekanizmalar ve araçları uygulamak, tüm iş ve işlemlerle birlikte gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak veya uygulatmak.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik uluslararası kuruluşlar, sözleşmeler ve iş birlikleri kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren müzakere süreçlerini takip etmek ve ulusal odak noktaları görevlerini yerine getirmek.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik ilgili sektörleri bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak.
- Her türlü uluslararası karbon piyasasına yönelik ulusal düzenlemeleri yapmak veya yapılmasını sağlamak, bu kapsamda yapılacak raporlamaları koordine etmek veya ettirmek.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik ulusal ve uluslararası projeleri yürütmek, koordine etmek ve izlemek.
- Karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin yönetimine ilişkin politikanın belirlenmesine katkı sağlamak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı

- Net-sıfır emisyon hedefi ve döngüsel ekonomi ilkesi doğrultusunda Koordinasyon Kurulunda temsil edilen kurum ve kuruluşların katkıları ile ulusal ve BMİDÇS Sekreteryasına sunulan yıllık Ulusal Sera Gazı Emisyon Envanterlerindeki sektörlere ilişkin azaltım politikalarını belirlemek.
- Gerekli hallerde güncellemek suretiyle Uzun Dönemli İklim Stratejisi ile periyodik Ulusal Katkı Beyanlarını hazırlamak veya hazırlatmak, Koordinasyon Kurulunun onayına sunmak.
- Ulusal Katkı Beyanının uygulanmasını ulusal düzeyde izlemek, değerlendirmek ve sonuçları Koordinasyon Kuruluna raporlamak.
- Koordinasyon Kurulu altında kurulacak azaltım ve ilgili çalışma grubu faaliyetlerini koordine etmek.
- Azaltıma ilişkin mevzuat ve kılavuzlar hazırlamak veya hazırlatmak.
- Azaltım konusunda BMİDÇS ve Paris Anlaşması kapsamında müzakere süreçlerini takip etmek, bu alanda politikaların geliştirilmesine katkı sağlamak ve ulusal odak noktaları görevlerini yerine getirmek.
- Azaltıma ilişkin olarak uluslararası kuruluşlarca yapılan çalışmaları takip etmek, bu çalışmalara yönelik ulusal düzeyde koordinasyonu gerçekleştirmek, görüş vermek, katılmak, katkı sunmak.

- Azaltıma ilişkin olarak Koordinasyon Kurulunda temsil edilen veya diğer ilgili kurum ve kuruluşlarca ulusal, bölgesel veya yerel düzeyde yapılan çalışmalara katılmak, görüş vermek, katkı sunmak.
- Azaltım faaliyetlerini desteklemeye yönelik ulusal ve uluslararası projeler yapmak veya yaptırmak.
- Azaltıma yönelik olarak eğitim, bilinçlendirme ve kamuoyu farkındalığının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı

- İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını ilgili mevzuat gereği izlemek, kontrol etmek ve raporlamak.
- Tesis, faaliyet veya sektör seviyesinde sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulamak.
- Görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında denetim ve yaptırım uygulamak.
- Sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konusunda sektörlerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- Ozon tabakasının korunması ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- Ozon tabakasını incelten maddelerin sonlandırılması ve florlu sera gazlarının azaltılmasına yönelik çalışmalar ile bunların izlenmesi için ulusal düzeyde koordinasyonu sağlamak.
- Florlu sera gazlarının raporlanması ve takibi konusunda sektörlerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- Ozon tabakasını incelten maddelerin ve florlu sera gazlarının ithalat ve ihracat süreçlerini takip ve kontrol etmek, bu süreçte ilgili mevzuat kapsamında ithalat, ihracat izinlerini vermek.
- Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne ve ilgili değişikliklerine ait uluslararası gelişmeleri takip etmek, ulusal odak noktalığı görevini yerine getirmek ve bu çerçevede ulusal koordinasyonu yürütmek.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

7. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı

- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında uygulamaya konulması gereken teknolojileri ve yenilikçi çözümleri araştırmak, bu kapsamda faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası kuruluşlarla çalışmalar yapmak ve koordinasyonu sağlamak.
- Yeni teknolojiler ve yenilikçi çözümler konusunda kavramsal çalışmaları yürütmek, mevzuat, kılavuz ve rehber dokümanlar hazırlamak.
- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında enerji, ulaştırma, tarım, atık, sağlık, sanayi ve ilgili diğer sektörlerde temiz teknolojilerin geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yönelik ilgili kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak, süreci takip etmek ve gerekli çalışmaları yapmak.
- Teknoloji ve yeşil dönüşüm ile ilgili uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren müzakere süreçlerini takip etmek, katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında yeni teknolojiler ve yenilikçi çözümler konusunda eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetlerini yürütmek, bu amaçla ulusal ve uluslararası projeler hazırlamak ve uygulamak.

- Görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatının teknoloji ve yeşil dönüşüme yönelik çalışmalarını takip etmek, uyumlaştırma çalışmalarına katkı sağlamak ve çalışmaların takibini yapmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

8. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnemeleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirmek.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- Başkanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması ile ilgili tekliflerde bulunmak; Başkanlık personelinin atama, özlük, disiplin ve emeklilik ile ilgili işlerini yapmak, Başkanlık personelinin izin, yurtiçi ve yurtdışı geçici ve sürekli görev onayı, yolluk gibi işlemlerini yürütmek.
- Başkanlığın eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programları ve buna ilişkin çalışmaları yürütmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda üniversiteler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yaparak kurum içi ve dışında yapılacak eğitimlerin planlarını hazırlamak ve yönetmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda seminer, sempozyum, konferans, çalıştay ve benzeri faaliyetleri organize etmek.
- Başkanlığın kütüphane ve arşiv hizmetlerini yürütmek, Başkanlık yayınları ile ilgili her türlü işlemi yapmak, genel evrak faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.
- 5018 sayılı Kanun çerçevesinde, birime tahsis edilen ödeneklerin kullanımını sağlamak; kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetlerini yapmak ve yaptırmak; Başkanlığın taşınır taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek, Başkanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.
- Bilişim ve haberleşme ihtiyaçları ile bağlantılı yazılımları temin etmek, oluşturmak ve geliştirmek, bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile bilgi güvenliği ile ilgili işleri yürütmek, koordine etmek, işbirliği esaslarını ve politikalarını belirlemek, güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.
- Başkanlığın, protokol, tören, ziyaret, karşılama, uğurlama ve ağırlama ile ilgili hizmetlerini düzenlemek ve yerine getirmek.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

10. Hukuk Müşavirliği

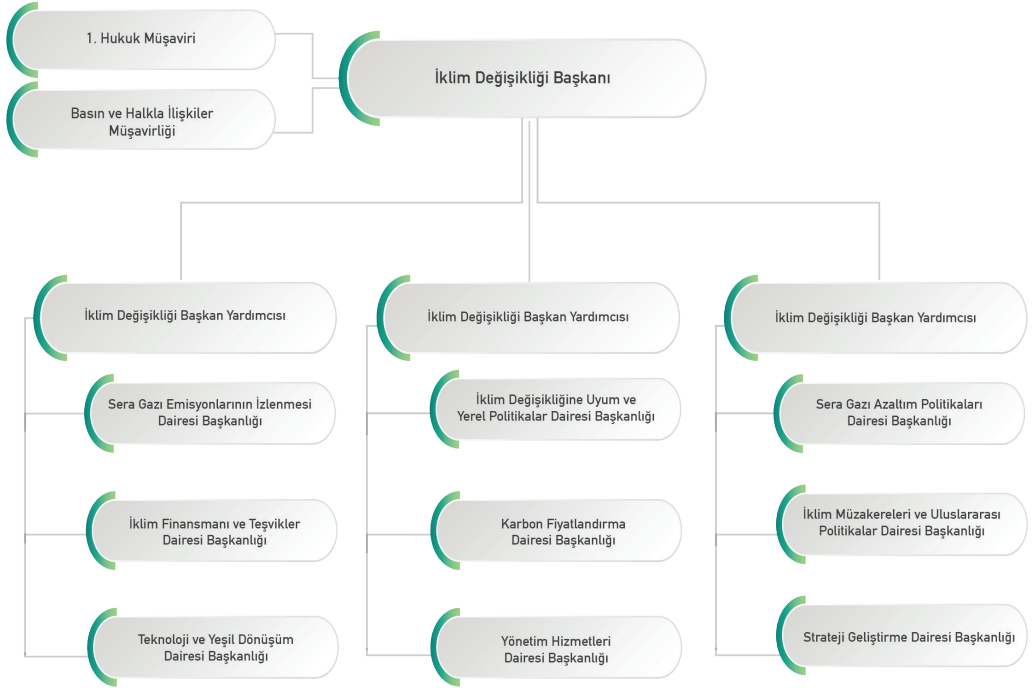
- 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

11. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Başkanlığın kurumsal kimlik çalışmalarını yürütmek.
- Başkanlığın basın, halkla ilişkiler ve tanıtım faaliyetleri kapsamında iletişim strateji planlarını hazırlamak ve bu planlar doğrultusunda gerekli tüm çalışmaları yürütmek.
- Başkanlığı ilgilendiren ve görev alanına giren konularda yerel, ulusal ve uluslararası basın ve medya kuruluşları ile sosyal medya takibi yapmak, Başkanlık adına açıklama ve tezkip hazırlamak, günlük basın bültenleri, sosyal medya raporları hazırlamak ve arşivlemek.
- Başkanlığa ait internet siteleri ve sosyal medya hesaplarına yönelik içerik hazırlamak ve editoryal yönetimini yürütmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda yazılı, işitsel ve görsel dokümanların içerik hazırlama, tasarım, basım ve yayımını gerçekleştirmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda üniversiteler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, iklim elçileri ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yaparak farkındalık artıracak tanıtım çalışmaları yapmak.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşların program, proje ve faaliyetlerinin farkındalık ve tanıtım çalışmalarını takip etmek, Başkanlığın tanıtımı ve farkındalığa yönelik ulusal ve uluslararası proje çalışmaları yürütmek, Başkanlığın ikili ilişkilerinin koordinasyonunu sağlamak.
- 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

TEŞKİLAT ŞEMASI

D. BİLİŞİM ALTYAPISI

Mevcut Bilişim Sistemi

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın kritik bilgi işlem altyapısı, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü altyapı ve üstyapı bileşenleri ile yeni nesil veri merkezinde barındırılmaktadır. Tüm ulusal stratejilere ve eylem planlarına uyum çerçevesinde Bilgi Güvenliği Şube Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan Siber Güvenlik Operasyon Merkezinde Bakanlığımız Siber Güvenlik faaliyetleri kapsamında bilişim sistemleri ve bilgi varlıklarını gelebilecek iç ve dış tehditlere karşı korumak için hizmet vermektedir. Kurum bünyesinde farklı projeler kapsamında satın alınmış farklı marka ve modellerde bilişim donanım ve yazılım envanteri bulunmaktadır. Bakanlığımız hizmet binasında bulunan veri merkezinin yapımı tamamlanarak hizmete girmiştir. Böylece Bakanlığımız, bilişim kaynaklarını ortak bir havuzdan yönetebilir ve gerektiğinde iş birimleri ve projelere ayrılan bu kaynakları dinamik olarak azaltıp, arttırabilir duruma gelmiştir. Kurumda sanal mimari anlamında farklı teknolojiler kullanılmakta olup modern yönetim yazılımları ile genişleyebilir bir yapıda, bu farklı teknolojilerin merkezi yönetimi ve performans takibi etkin şekilde yapılabilmektedir.

Başkanlığımız bilişim altyapısı olarak Bakanlığımız veri merkezini kullanmakta olup kurumsal bilişim altyapısının geliştirilmesi hizmetini Bakanlığımızdan almaktadır. Mevcut kurum donanım envanterini gösterir tablo aşağıda sunulmuştur.

Donanım Bileşeni	Adet
Masa Üstü Bilgisayar (PC)	180
Dizüstü Bilgisayar (PC)	36
Yazıcı (Printer, Tarayıcı, Fotokopi, Fax Özellikli)	21
Televizyon	17
Ethernet Switch (48 Portlu)	10
Analog Telefon	150

Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Başkanlığımıza ait yazılımlar, birimlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan veya yeniden geliştirilen uygulamalardır. Bu gelişim sürecinde özellikleri ile birlikte sayıları da değişiklik göstermektedir. Bu kapsamda, Başkanlığımızın bilgi sistemleri uygulamalarını gösterir liste aşağıda sunulmuştur.

1. Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS) Uygulamaları:

- İklim Portal
- F-gaz Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET)
- F-gaz Faaliyet Raporları Veri Tabanı (FARAVET)
- Ozon Tabakasını İncelten Maddeler (OTİM)
- Sera Gazları İzleme, Raporlama ve Doğrulama
- Medas
- Gönüllü Karbon Piyasası Proje Kayıt Sistemi

2. <https://netsifirturkiye.org> (Ulusal Katkı Beyanı ve Türkiye'nin Uzun Dönemli Stratejisi)
3. <https://iklim.gov.tr>
4. <https://iklimelcileri.com.tr>
5. <https://iklimiduy.org>
6. <https://iklimeuyum.org>
7. <https://belgenet.csb.gov.tr>
8. <https://iklimin.org>
9. <https://carbon-turkey.org>
10. <https://etks.csb.gov.tr/>
11. <https://turksim.csb.gov.tr/>
12. <https://pmturkiye.csb.gov.tr>
13. <https://ozonturkiye.csb.gov.tr>
14. <https://ik.iklim.gov.tr>
15. <https://ikbs.iklim.gov.tr>
16. <https://eposta.iklim.gov.tr>
17. <https://arsiv.iklim.gov.tr>

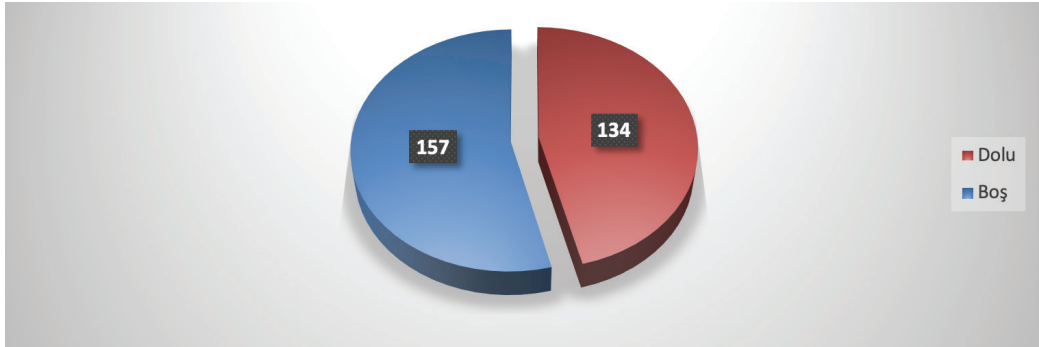
E. İNSAN KAYNAKLARI

31.12.2024 tarihi itibarıyla İklim Değişikliği Başkanlığı'nda toplam 129 personel istihdam edilmektedir.

Tablo 1. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı			Oran (%)
	Dolu	Boş	Toplam	
Memur	97	156	253	72,39
4/B Sözleşmeli Personel	37	1	38	27,61
Toplam	134	157	291	100

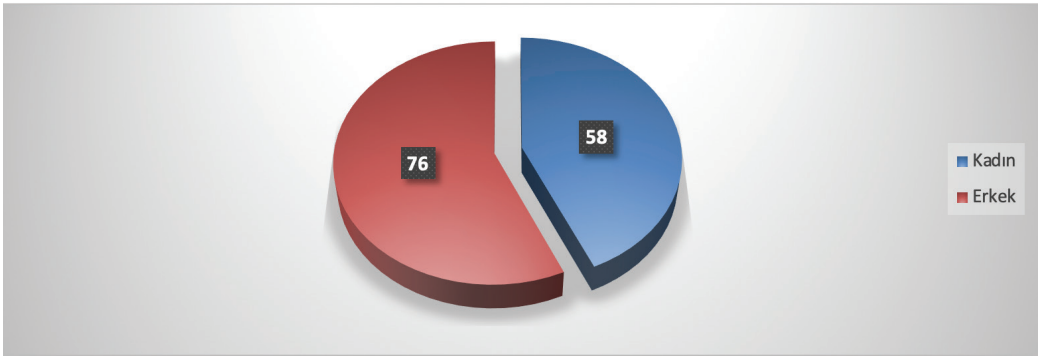
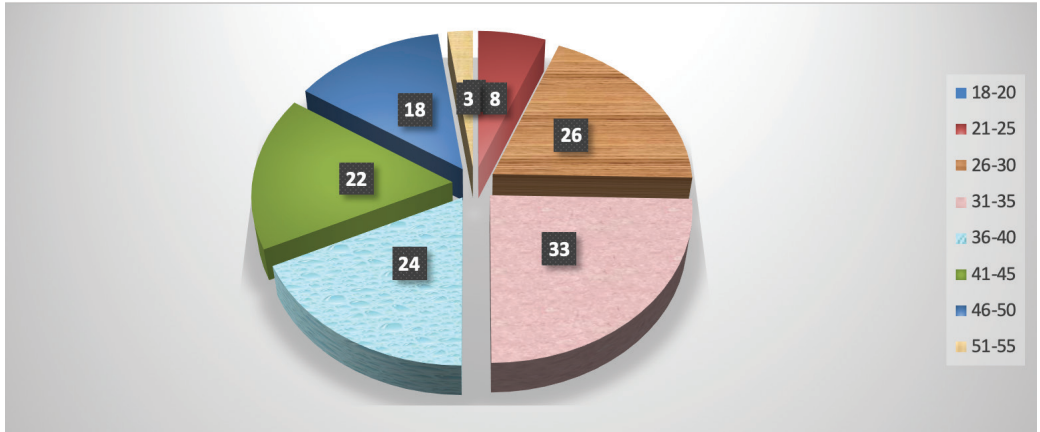
Grafik 1. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

Tablo 2. Başkanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyet	Personel Sayısı	Oran (%)
Kadın	58	43,28
Erkek	76	56,72
Toplam	134	100

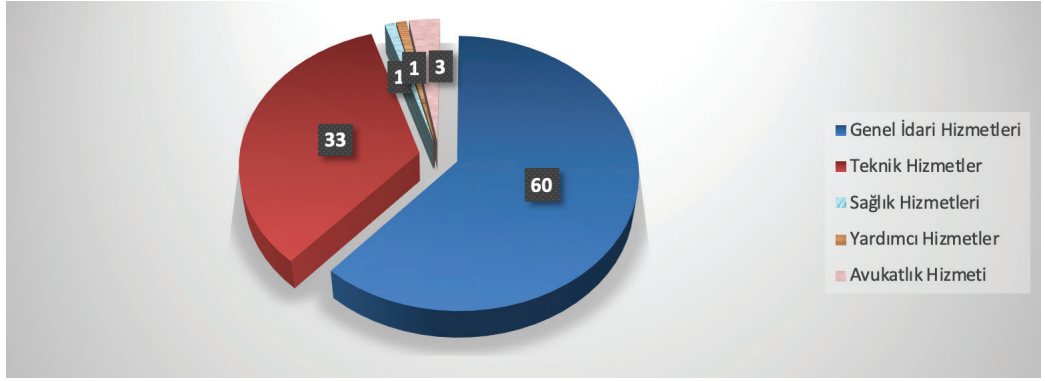
Yaş Grubu	18-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	Toplam
Merkez	0	8	26	33	24	22	18	3	134

Grafik 2. Başkanlık Personelinin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı**Grafik 3. Başkanlık Personelinin Yaş Durumuna Göre Dağılımı**

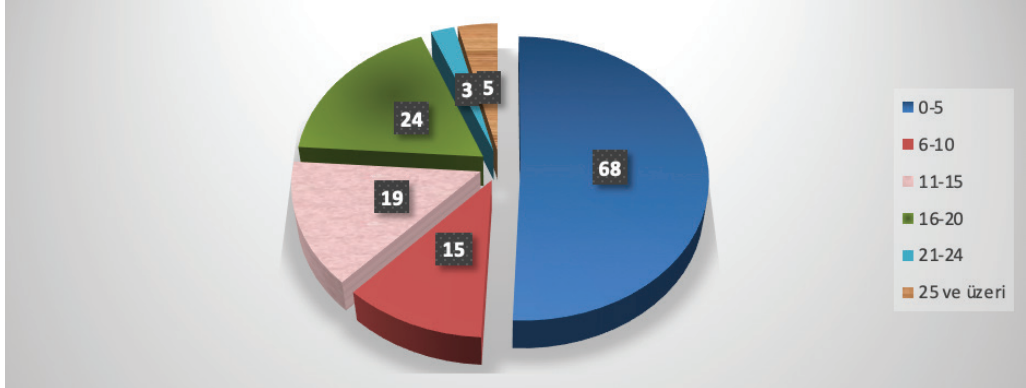
Tablo 3. Başkanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı	Oran (%)
Avukatlık Hizmetleri	3	2,23
Genel İdare Hizmetleri	60	44,77
Teknik Hizmetleri Sınıfı	32	23,9
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	1	0,75
Yardımcı Hiz. Sınıfı	1	0,75
Memur Toplamı	97	72,4
4/B Sözleşmeli Toplamı	37	27,6
Toplam	134	100

Grafik 4. Başkanlık Memur Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı**Tablo 4. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı**

Yıl Aralığı	Personel Sayısı	Oran (%)
0-5	68	50,75
6-10	15	11,2
11-15	19	14,17
16-20	24	17,91
21-24	3	2,23
25 yıl ve üzeri	5	3,74
Toplam	134	100

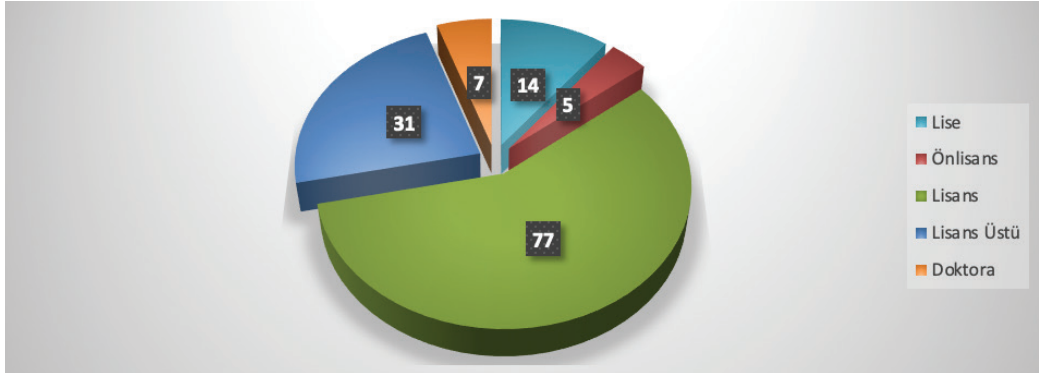
Grafik 5. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Tablo 5. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı	Oran (%)
Lise	14	10,45
Ön Lisans	5	3,73
Lisans	77	57,46
Lisans Üstü	31	23,1
Doktora	7	5,26
Toplam	134	100

Grafik 6. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

PERFORMANS BİLGİLERİ

A. TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER**ON İKİNCİ KALKINMA PLANI****On İkinci
Kalkınma
Planı
(2024-2028)**

**Amaç, Hedef ve
Politikalara İlişkin
Paragraf Numaraları;**
357,358,380,864,865,
868,869,870,872

357.1: Başta AB olmak üzere ihracat pazarlarında rekabetçiliğin artırılması ve tedarik zincirlerinde Türkiye'nin konumunun yükseltilmesi amacıyla AB Yeşil Mutabakatına uyum kapsamında üretim ve ticarete yönelik sektörel dönüşüm adımları hayata geçirilecektir.

357.2: Dış ticarete rekabetçiliğin korunarak daha ileriye taşınması için ulusal karbon fiyatlandırma mekanizmaları oluşturulacak, öncelikli olarak AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamaya konulacaktır.

357.3: AB'nin sınırda karbon düzenlemesi mekanizmasından etkilenecek sektörler için en düşük maliyetle emisyon azaltımına yönelik çalışmalar desteklenecektir.

357.4: Firmalarımızın ihracat odaklı yeşil dönüşümlerini sağlamak üzere ihtiyaç duyabilecekleri konularda kapsamlı bir danışmanlık modeli oluşturulacaktır.

357.5: Sınırdaki karbon düzenlemesi mekanizmasıyla ilgili sektörlerin emisyonlarının izlenmesi ve raporlanması konularında rehberlik faaliyetleri yürütülecektir.

358.1: Devlet yardımları yeşil dönüşümün finansmanını kolaylaştıracak şekilde bütüncül bir yaklaşımla gözden geçirilecektir.

358.2: Yeşil dönüşümün uluslararası finansman imkânları konusunda güncel rehber dokümanlar hazırlanacaktır.

On İkinci
Kalkınma
Planı
(2024-2028)

**Amaç, Hedef ve
Politikalara İlişkin
Paragraf Numaraları;**
357,358,380,864,865,
868,869,870,872

380.1: Sürdürülebilirlik ve emisyon verilerinin sunumunda standardizasyon sağlanacak, bu veriler paylaşımına açılacaktır.

380.2: Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına ilişkin ulusal taksonomi ve ilgili mevzuat hazırlanacaktır.

865.1: İklim değişikliği ile ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı temel mevzuat hazırlığı tamamlanacaktır.

865.2: 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda ara dönemler ve ilgili hedefler belirlenerek "Uzun Dönemli İklim Değişikliği Strateji" hazırlanacak ve sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren "İkinci Ulusal Katkı Beyanı" güncellenecektir.

865.3: "Paris Anlaşması" hedeflerine ulaşmak amacıyla sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğine uyum ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında atılacak adımları ortaya koymak üzere strateji ve eylem planları hazırlanacak ve uygulamaya geçirilecektir.

865.4: "Yeşil Mutabakat Eylem Planı" kapsamında sektörel yol haritaları güncellenecek, izleme ve değerlendirme sistemleri geliştirilecek ve mevzuat çalışmaları yürütülecektir.

868.1: Tüm paydaşlara yönelik eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.

869.1: Ulusal emisyon ticaret sisteminin kurulmasına yönelik mevzuat ve diğer altyapı hazırlıkları tamamlanarak sistem uygulamaya geçirilecektir.

**On İkinci
Kalkınma
Planı
(2024-2028)**

**Amaç, Hedef ve Politikalara
İlişkin Paragraf Numaraları;**
357,358,380,864,865,868,86
9,870,872

869.2: Ulusal Emisyon Ticaret Sisteminde oluşacak karbon fiyatına tamamlayıcı nitelikte olabilecek karbon fiyatlandırma araçları değerlendirilecek, kalkınma ve yatırım ortamı üzerinde yol açacağı ekonomik ve sosyal etkiler analiz edilecektir.

869.3: Karbon piyasaları kapsamında ulusal denkleştirme sistemine yönelik çalışmalar yürütülecek ve uluslararası karbon piyasalarına katılım koşullarına ilişkin politika belirlenmesine yönelik analiz çalışmaları yapılacaktır

870.1: Ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözetilen ve uluslararası standartlarla uyumlu çevresel olarak sürdürülebilir bir iktisadi faaliyetin taşınması gereken nitelikleri belirleyen bir ulusal sınıflandırma sistemi oluşturulacaktır.

870.2: Düşük karbonlu ekonomiye geçiş için finansman kaynakları çeşitlendirilecektir.

870.3: Çevresel, sosyal ve yönetişimsel kriterler çerçevesinde uluslararası finans piyasalarına katılım hızlandırılacak, yeşil dönüşüme yönelik yenilikçi ve sürdürülebilir finansman araçları geliştirilecektir.

872.6: İklim değişikliğinin biyolojik çeşitlilik, ekosistem hizmetleri ve arazi tahribatı üzerindeki etkilerinin belirlenebilmesi için araştırma, izleme ve değerlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

ORTA VADELİ PROGRAM (2025-2027)**YEŞİL DÖNÜŞÜMÜN HIZLANDIRILMASI**

Sürdürülebilir büyüme için yeşil dönüşüm sürecinin hızlandırılmasına yönelik politikalar hayata geçirilerek uluslararası düzenlemelere uyum güçlendirilecek, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji verimliliği artırılabilecektir.

Politika ve Tedbirler

- İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alan temel mevzuat hazırlıkları tamamlanarak uygulamaya konulacaktır.
- Sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren İkinci Ulusal Katkı Beyanı hazırlık çalışmaları ile 2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi tamamlanacaktır (Uzun Dönemli İklim Stratejisi 2024 yılında tamamlanarak açıklanmıştır).
- Yeşil dönüşüm sürecinde rekabet gücünü korumak, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) etkilerini en aza indirmek ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik karbon fiyatlandırma mekanizması tesis edilecektir.
- Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) ve SKDM sektörleri etkileri değerlendirilecek, AB düzenlemelerinden etkilenecek sektörler için düşük karbonlu sektörel yol haritaları tamamlanacaktır.
- Avrupa Birliği taksonomisi başta olmak üzere uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözeten Ulusal Yeşil Taksonominin oluşturulmasına yönelik mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır.

Öncelikli Reform Alanlarına Yönelik Düzenlemeler

Yeşil ve Dijital Dönüşüm			
Yeşil Dönüşümün Hızlandırılması	İdari Düzenleme	Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması sektörleri etkileri değerlendirilecek, AB düzenlemelerinden etkilenecek sektörler için düşük karbonlu sektörel yol haritaları tamamlanacaktır.	2025 4. Çeyrek (Sürekli)
Yeşil Taksonomi ve Sürdürülebilir Finansman	Kanun/ Karar/İdari Düzenleme	Yeşil dönüşüm sürecinde rekabet gücünü korumak, SKDM etkilerini en aza indirmek ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik karbon fiyatlandırma mekanizması tesis edilecektir.	2025 4. Çeyrek (Sürekli)

2025 YILI CUMHURBAŞKANI YILLIK PROGRAMI

Yıllık programda yer alan başkanlığımıza ilişkin hususlar aşağıdaki gibidir.

Ödemeler Dengesi

1. Amaç

Küresel ticarete yeşil dönüşüm ve dijitalleşme odağında şekillenen küresel koşullar dikkate alınarak küresel değer zincirlerindeki Türkiye'nin konumunun daha ileri seviyelere taşınması, katma değeri yüksek ihracat potansiyelinin artırılması, enerji ve imalat sanayiinde ithalat bağımlılığının düşük seviyelere indirilmesi, turizmin yanı sıra yazılım gibi alanlarda hizmet gelirlerinin çeşitlendirilerek üst seviyelere çıkarılması yoluyla cari işlemler dengesinde sürdürülebilir bir iyileşme sağlanması temel amaçtır

2. Politika ve Tedbirler

Politika ve Tedbirler	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler
İç ve dış pazarlarda rekabetçiliğin korunması için yeşil dönüşüm kapsamında ortaya çıkan üretim ve ticarete ilişkin çevre standartlarına uyum sağlanması için gerekli önlemler alınacaktır. (Kalkınma Planı p.357)		
Tedbir 357.2. Dış ticarete rekabetçiliğin korunarak daha ileriye taşınması için ulusal karbon fiyatlandırma mekanizmaları oluşturulacak, öncelikli olarak AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamaya konulacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Ticaret Bakanlığı	1. AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamaya konulacaktır.
Finansal sektörde sürdürülebilirlik çalışmaları desteklenecek, Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel (ÇSY) kriterlere yönelik farkındalık artırılarak sürdürülebilir finans alanında yeni ürün ve hizmetler geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.380)		
Tedbir 380.1. Sürdürülebilirlik ve emisyon verilerinin sunumunda standardizasyon sağlanacak ve veriler paylaşımına açılacaktır.	Hazine ve Maliye Bakanlığı (S) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	1. Yatırımcıların ve şirketlerin sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarını takip edebilmeleri için Kurumsal Yönetim Tebliğinin ekinde yer alan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi uluslararası standartlarla uyumlu olarak güncellenecektir
Karasal ve denizel ekosistemler ile ekosistem hizmetlerinin korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı ile biyoçeşitliliğin korunması sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.872)		

<p>Tedbir 872.6. İklim değişikliğinin biyolojik çeşitlilik, ekosistem hizmetleri ve arazi tahribatı üzerindeki etkilerinin belirlenebilmesi için araştırma, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sürdürülecektir.</p>	<p>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Tarım Orman Bakanlığı</p>	<p>İklim değişikliğinin özel çevre koruma bölgelerinde denizel ve karasal ekosistemler üzerindeki etkilerinin araştırılması ve uyum kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>
--	--	--

Çevrenin Korunması

1. Mevcut Durum

Çevrenin etkin korunmasının sağlanması, Türkiye'nin ve dünyanın sosyo-ekonomik açıdan refahını uzun dönemde geliştirecek en önemli konulardan biridir. Hızla artan nüfus, şehirleşme, ekonomik faaliyetler ve çeşitlenen tüketim alışkanlıkları çevre üzerindeki baskıyı artırmakta ve başta iklim değişikliği olmak üzere, çölleşme, biyolojik çeşitlilik kaybı ve kuraklık gibi birçok çevre probleminin her geçen gün insan yaşamını ve kalkınma sürecini daha belirgin bir şekilde etkilemesine neden olmaktadır. Bu kapsamda çevre ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi gittikçe önem kazanmaktadır. Türkiye'de çevre sorunlarına yönelik politikalar, 2053 yılı net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda, Birleşmiş Milletler üyesi ülkelerin 2030 yılına kadar ulaşmayı hedeflediği Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla (SKA) uyumlu bir şekilde geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. Bu kapsamda çevre alanında kurumsal kapasite, mevzuat ve standartların geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında kararlı hedefler belirleyerek konuya ilişkin hassasiyetini küresel ölçekte ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, 7 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7335 sayılı Paris Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunla ülkemiz Paris Anlaşmasına taraf olmuştur. Buna ilaveten, 7 Ekim 2021 tarihli Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan Paris Anlaşmasının İlişik Beyanla Birlikte Onaylanması Hakkında 4618 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla Paris Anlaşmasının ve mekanizmalarının gelişmekte olan bir ülke olarak ekonomik ve sosyal kalkınma hakkına hanel getirilmeden uygulanacağı beyan edilmiştir. Paris Anlaşmasının onaylanmasının ardından 2053 yılı net sıfır emisyon hedefi beyan edilmiştir. Bu hedef çerçevesinde İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) tarafından alınan karar doğrultusunda Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı, 2030 yılında referans senaryoya göre yüzde 41 oranında azaltım yapılacak şekilde güncellenmiş ve 13 Nisan 2023 tarihinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına (BMİDÇS) sunulmuştur. Türkiye'nin küresel iklim değişikliğiyle mücadele politikalarına uyumunu sağlamayı ve yeşil dönüşümün desteklenmesini hedefleyen bir yol haritası niteliğindeki Yeşil Mutabakat Eylem Planının Avrupa Birliği başta olmak üzere, uluslararası düzeydeki politikadeğişikliklerive uygulamalar çerçevesinde güncellenmesi çalışmaları tamamlanmak üzeredir. 2024 yılında Eylem Planı kapsamındaki gelişmeleri içeren 2023 Yılı Yıllık Faaliyet Raporu kamuoyu ile paylaşılmıştır. Ülkemiz coğrafi konumu itibarıyla iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer aldığından, uyum kapasitesinin geliştirilmesi ile ekonominin ve toplumun iklim

risklerine dayanıklılığının artırılmasına yönelik sürdürülen çalışmalar önem arz etmektedir. Ülkemizin sahip olduğu zengin biyolojik çeşitlilik ile genetik kaynakların korunması için değişik statülerde korunan alan sayısı 2023 yılında 5.705'e çıkarılarak korunan alanların yüzölçümü yaklaşık 10,4 milyon hektara ulaşmıştır. 2023 yılında kara üzerindeki toplam korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı yüzde 7,9'dur. Çevre kalitesinin izlenmesi için laboratuvar altyapısı güçlendirilmekte ve izleme sistemleri geliştirilmektedir. Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağındaki istasyon sayısı 2023 yılında 380'e ulaşmıştır. 2022 yılı verilerine göre ülkemizde kamunun, özel sektörün, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ile hanehalkının çevre koruma harcamaları geçen yıla nazaran yüzde 111,4 artış göstererek 140,3 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu harcamanın yüzde 70,3'ü özel sektör, yüzde 26,1'i kamu ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, yüzde 3,6'sı ise hane halkı tarafından gerçekleştirilmiştir. Çevre koruma amaçlı kamu ve özel sektör yatırım harcamaları 32,7 milyar TL olarak kayda geçmiştir. Sürdürülebilir çevre hedefleri doğrultusunda yaşam döngüsü boyunca olumsuz çevresel etkileri azaltılmış ürün veya hizmetleri teşvik etmek amacıyla oluşturulan çevre etiketi sistemi kapsamında kriteri belirlenmiş ürün ve hizmet grubu sayısı 2024 yılında 15'e yükseltilmiştir. Türkiye'nin sera gazı emisyonlarını azaltma hedefi doğrultusunda enerji, sanayi, binalar, ulaştırma, tarım, atık, arazi kullanımı ve ormancılık gibi kritik sektörlerde uygulanacak sektörel politikaları ve eylemleri belirleyen İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) ile tarım ve gıda güvenliği, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem hizmetleri, su kaynakları yönetimi, turizm ve kültürel miras, sanayi, kent, sosyal kalkınma, halk sağlığı, ulaşım ve iletişim, enerji, afet risk azaltımı ve yatay kesen konulara yönelik oluşturulmuş olan İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) 21 Mart 2024 tarihinde açıklanmıştır. Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi ve ulusal katkı beyanı doğrultusunda hazırlanan Uzun Dönemli İklim Stratejisinin 2024 yılının sonunda İDUKK tarafından onaylanması ve BMİDÇS'ye sunulması öngörülmektedir (Uzun Dönemli İklim Stratejisi 2024 yılında tamamlanarak sekreteryaya sunulmuştur).

2. Amaç

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) doğrultusunda iklim değişikliğinin etkilerine karşı dirençli ve düşük karbonlu bir ekonomiye geçişin sağlanması, sosyal adalet anlayışıyla çevre ile doğal kaynakların korunması ve yönetilmesi, toplumun çevreye karşı duyarlılığı ve bilincinin artırılması temel amaçtır.

3. Politika ve Tedbirler

Politika/Tedbir	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler
<p>İklim risklerine karşı, uluslararası iklim değişikliği müzakereleri, Paris Anlaşması ve Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde ulusal koşullar gözetilerek sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin güçlendirilmesine yönelik tüm paydaşlarla iş birliği içinde yol haritaları hazırlanacak, mevzuat düzenlemeleri yapılacak ve kurumlar arası eşgüdüm sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.865)</p>		
<p>Tedbir 865.1. İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı temel mevzuat hazırlığı tamamlanacaktır.</p>	<p>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), İklim Değişikliği Başkanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları</p>	<p>1. İklim mevzuatı hazırlıkları tamamlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 865.2. 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda ara dönemler ve ilgili hedefler belirlenerek "Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi" hazırlanacak ve sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren "İkinci Ulusal Katkı Beyanı" güncellenecektir.</p>	<p>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Strateji ve Bütçe Başkanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları</p>	<p>1. İkinci Ulusal Katkı Beyanı hazırlanacaktır.</p>
<p>Tedbir 865.3. "Paris Anlaşması" hedeflerine ulaşmak amacıyla sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğine uyum ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında atılacak adımları ortaya koymak üzere strateji ve eylem planları hazırlanacak ve uygulamaya geçirilecektir.</p>	<p>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), İklim Değişikliği Başkanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları</p>	<p>1. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanmasına ve izlenmesine ilişkin ilke ve yöntemleri içeren teknik kılavuz hazırlanacaktır.</p>

B. AMAÇLAR VE HEDEFLER

MİSYONUMUZ

İklim değişikliği ile mücadele kapsamında tüm paydaşların katılımıyla bilimsel yöntemlere dayalı, çevresel, sosyolojik, ekonomik, teknolojik ve finansal unsurları içeren plan, politika ve stratejileri belirlemek, iklim değişikliğine uyum hedefleri ve sera gazı emisyon azaltım hedefleri çerçevesinde piyasa mekanizmalarının kurulması başta olmak üzere ulusal ve uluslararası çalışmaları yürütmek.

VİZYONUMUZ

Türkiye Yüzyılında, 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirilmesine ve iklim dirençliliğinin inşa edilmesine öncülük etmek.

TEMEL İLKELERİMİZ

- Liyakat ve yetkinlik
- Bilimsellik
- Etik değerlere bağlılık ve güvenilirlik
- Şeffaflık
- İşbirliği, istişare ve katılımçılık
- Sürdürülebilirlik
- Stratejik ve bütüncül bakış açısı
- Yeniliğe ve gelişime açıklık
- Politikalara bağlılık ve tutarlılık
- Çözüm odaklı ve proaktif yaklaşım

BAŞKANLIK STRATEJİK PLAN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Amaç 1: 2053 Net Sıfır Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.

H 1.1: İklim Değişikliği Stratejileri hazırlanarak izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.

H 1.2: Ülkemizin taraf olduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında ulusal raporlama ve bildirim yükümlülüklerimiz süresi içinde yerine getirilecektir.

H 1.3: Sanayi tesislerinden kaynaklı sera gazı emisyonları izlenecek, ozon tabakasını incelten maddelerin ithalatı ve kullanımı kademeli olarak sonlandırılacaktır.

H 1.4: Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kurulacak, gönüllü karbon piyasası ve ulusal denkleştirme konusunda altyapı oluşturulacaktır.

H 1.5: İklim değişikliği ile mücadele kapsamında iklim finansmanı kapasitesi artırılabilecektir.

Amaç 2: Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılması.

H 2.1: Türkiye'nin iklim modeli çalışılacak, model sonuçları ile 12 NUTS 1 (Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması) bölgesi için etkilenebilirlik ve risk analizleri yapılacaktır.

H 2.2: İklim değişikliği ile yerel ölçekte mücadele kapsamında tüm iller için Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının (YİDEP) hazırlanması ve İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu oluşturulması sağlanacaktır.

H 2.3: Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) eylemlerini izlemek üzere çevrimiçi bir izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.

H 2.4: Yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadelede alınacak önlemleri belirlemek üzere interaktif karar destek araçları geliştirilecektir.

H 2.5: İklim değişikliğine uyum konusunda farkındalık ve eğitim faaliyetlerinin yapılması sağlanacak, iklim değişikliği ile mücadelede kapsamında hibe programları uygulanacaktır.

Amaç 3: Kurumsal kapasite ve kabiliyetin artırılması.

H 3.1: Stratejik yönetim anlayışı güçlendirilecektir.

H 3.2: Personelin niteliği ve yetkinliği arttırılacaktır.

H3.3: Kamuoyu farkındalığının oluşturulması, bilgi kirliliğinin önlenmesi ve kurum faaliyetlerine ilişkin bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır.

ALT PROGRAM HEDEFLERİ**Kurum: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI****Yıl: 2025**

PROGRAM ADI	ALT PROGRAM ADI	ALT PROGRAM HEDEFLERİ	STRATEJİK AMAÇ
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.	<p>Amaç 1: 2053 Net Sıfır Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.</p> <p>Amaç 2: Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılması.</p> <p>Amaç 3: Kurumsal kapasite ve kabiliyetin artırılması.</p>

C. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI PERFORMANS BİLGİSİ**Bütçe Yılı:** 2025**Program Adı:** SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ**Alt Program Adı:** İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM**Gerekeçe ve Açıklamalar**

2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması kapsamında, 2024-2030 dönemini kapsayan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.

Paris Anlaşması kapsamındaki yükümlülüklerimiz çerçevesinde sera gazı emisyonlarını azaltma ve iklim değişikliğine uyum sağlama taahhütlerimizi içeren 2035 yılı erimli "İkinci Ulusal Katkı Beyanı" hazırlıkları gerçekleştirilecektir.

Gerek iklim değişikliği ile küresel mücadeleye katkı sağlamak gerekse ekonomimizde yeşil dönüşümü hızlandırmak, dış ticaretimizde rekabet gücünü korumak ve artırmak amacıyla ülkemizde karbon fiyatlandırma sisteminin hayata geçirilmesine dair çalışmalara hız verilecek, orta vadeli programda açıklandığı üzere Emisyon Ticaret Sistemi kurulacak, gönüllü karbon piyasasına yönelik ulusal karbon kredilendirme sistemi geliştirilecektir.

İklim finansmanı kapasitesinin artırılması ve finansal kaynakların yeşil yatırımlar ile buluşmasını sağlama çalışmaları kapsamında; sera gazı emisyonlarını azaltacak, iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlayacak yatırımlar için finansal kaynaklar araştırılacak, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirilecek, Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi hazırlanacaktır. Uluslararası ortak bir sınıflama sistemi ile uyumlu ve ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeten bilimsel temelli ekonomik faaliyetlerin hangilerinin çevresel olarak sürdürülebilir olduğunu tanımlayan "Ulusal Yeşil Taksonomi" mevzuatı tamamlanacaktır.

Sektörlerin yeşil dönüşümünü gerçekleştirmek için inovasyon ve teknoloji dönüşümü çalışmalarını desteklemek üzere teşvik mekanizması kurulacaktır. Ayrıca, dijitalleşmenin iklim hedeflerine ulaşma konusunda yaratacağı fırsatları değerlendirmek amacıyla dijitalleşme ile yeşil dönüşümü merkeze alan çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılması kapsamında, 2024-2030 dönemini kapsayan İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir. İklim değişikliği ile yerel ölçekte mücadele kapsamında 81 ilde İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu oluşturulacak, 81 ilimizde azaltım ve uyum eylemlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlanması sağlanacak, izleme mekanizması oluşturulacak ve izlenecektir.

Türkiye'nin 2100 yılı iklim modeli çalışılacak, yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları hazırlanacak ve model sonuçları ile ülke etkilenebilirlik ve risk analizleri yapılacaktır. Ayrıca, yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadelede alınacak önlemleri belirlemek üzere interaktif karar destek araçları geliştirilecektir. Uluslararası kabul gören 5 adet çevrimiçi karar destek aracı ülkemize uyarlanarak iklim portalı altında yerel yönetimlerin kullanımına sunulacaktır.

İklim değişikliğine uyum ve mücadele kapsamında ülkemizin hukuki altyapısının geliştirilmesine yönelik; iklim değişikliği ile mücadelede yeşil kalkınma ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda azaltım ve uyum hedeflerinin, planlama ve uygulama araçlarının yasal dayanağının oluşturulmasını amaçlayan İklim Kanununun yasalaşmasına müteakip ikincil mevzuat çalışmalarına başlanılacak ve mevcut hukuki alt yapı ile uluslararası iyi örneklerin incelenmesi sonucunda ihtiyaç duyulacak yeni düzenlemeler ve boşluklar saptanacak, mevzuat önerileri oluşturulacaktır.

Alt Program Hedefi

İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
1- Sağlanan sera gazı azaltım miktarı	Yüzde	%29	%29	%35	%35	%36	%37

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Ulusal Katkı Beyanı kapsamında referans senaryoya göre yıllar itibariyle tahmin edilen sera gazı salım miktarının altında sera gazı salımı hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi

: TÜİK tarafından yayımlanan veriler 2 yıl geriden hesaplanmaktadır. Azaltım miktarı, referans senaryoya göre tahmin edilen ile gerçekleşen sera gazı miktarı arasındaki yüzde farkı ifade etmektedir.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı, Sera Gazı Azaltım Politikaları Daire Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
2- Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC)	Yüzde	-	-	-	%50	%100	%100

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanı; ilgili kurum ve kuruluşların katkısı ile tarafımızca hazırlanarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına sunulmuş ve Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanında referans senaryoya kıyasla %21 olarak açıklanan sera gazı azaltım oranı, 2030 yılı için %41'e yükseltilmiştir. Sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren 2035 erimli "İkinci Ulusal Katkı Beyanı" hazırlık çalışmaları yürütülmektedir.

Hesaplama Yöntemi

: Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı tamamlanma oranı kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
3-İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı	Adet	-	1	1	10	17	18

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu, 21 adet eylemin 2030 yılına kadar izlenerek tamamlanması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi

: İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı 2027 yılına kadar kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
4- İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması	Yüzde	-	%90	%90	%100	%100	%100

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planının etkin bir şekilde Başkanlık tarafından hazırlanan İklim Portalı altında çevrimiçi bir izleme sistemi oluşturulacak, tüm sorumlu ve ilgili kurumların faaliyetlerinin takip edilmesi ve raporlanması sağlanacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması tamamlanma oranı yüzde olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı : İklim Değişikliği Başkanlığı/Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
5-Türkiye'nin Birinci - İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu	Adet	-	1	1	-	1	-

Göstergeye İlişkin

Açıklama : Ülkemizin tarafı olduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında İki Yıllık Şeffaflık Raporunun her 2 (iki) yılda bir hazırlanması gerekmektedir. Raporlama faaliyeti olması dolayısıyla adet olarak belirlenen göstergenin birincisinin 2024 yılında ikincisinin ise 2026 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi : Türkiye'nin Birinci-İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı : İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
6-Yayımlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı	Adet	-	1	0	3	5	7

Göstergeye İlişkin

Açıklama : Kurulması planlanan Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi'ne ilişkin çıkarılacak mevzuatlar ve söz konusu sisteme dair tüm paydaşlara hitap edecek kapsamda hazırlanacak kılavuz veya raporların sayısı veri olarak kabul edilecektir.

Hesaplama Yöntemi : Yayımlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı : İklim Değişikliği Başkanlığı/ Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
7-Etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminer katılımcı sayısı	Adet	-	250	250	500	1000	1750

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Kurulması planlanan Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi ve bu sistemin hayata geçirilmesi amacıyla yürütülecek projeler kapsamında düzenlenecek etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminerlerin katılımcı sayıları veri kabul edilecektir.

Hesaplama Yöntemi

: Etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminer katılımcı sayısı kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Bakanlığı/ Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
8-Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı	Yüzde	%20	%50	%50	%75	%100	%100

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Sera gazı emisyonlarının azaltımı, iklim değişikliğine uyum, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu olmak üzere 6 çevresel hedefi kapsayan, Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı hazırlanacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı yüzde olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Bakanlığı/ İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
9-Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi	Yüzde	-	%20	%20	%40	%100	%100

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik ülkemizin ulusal öncelikleri ve hedefleri doğrultusunda finansman kaynaklarını belirlemek, geliştirmek, finansman erişimini artırmak ile finansman kullanımını izlemek ve değerlendirmek amacıyla İklim Finansmanı Stratejisi hazırlanacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi yüzde olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
10-Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları	Yüzde	-	%40	%40	%90	%100	%100

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: İklim modelleri ve projeksiyonlarının IPCC AR6 doğrultusunda güncellenen SSP senaryoları ve Türkiye'yi yansıtan 6 küresel iklim modeli kullanılacaktır. İklim modelleri ve projeksiyonları 2100 yılına kadar kesintisiz ve 3 km yüksek çözünürlüklü olarak gerçekleştirilecektir.

Hesaplama Yöntemi

:Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları tamamlanma oranı yüzde olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

:İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Yönetimler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
11 - İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu	Yüzde	-	-	-	%30	%100	%100

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının (YİDEP) illerde kurulması planlanan koordinasyon kurulları tarafından izlenmesi, değerlendirilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması sağlanacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu tamamlanma oranı kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Yönetimler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
12 - Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Tamamlanan İl Sayısı	Adet	-	-	-	30	81	-

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: 81 ilde azaltım ve uyum eylemlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) hazırlanması sağlanacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Tamamlanan İl Sayısı kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Yönetimler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
13 - Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan Eylem Sayısı	Adet	-	-	-	1	3	4

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (İDUSEP) kapsamında belirlenen Başkanlığımız sorumluluğundaki eylemlerin izlenmesi, değerlendirilmesi, gerekli ise tedbirlerin alınması ve eylemlerin tamamlanması sağlanacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan Eylem Sayısı kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Yönetimler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
14-Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) İzleme Mekanizması	Yüzde	%30	%90	%90	%100	%100	%100

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında sorumlu ve ilgili kurumların gerçekleştirdiği eylemlerin izlenmesi amacıyla İklim Portal'ı içerisinde yer alacak izleme sistemi kurulacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) İzleme Sistemi tamamlanma oranı yüzde olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Yönetimler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
15-Eğitim verilen kişi sayısı	Adet	-	500	550	1000	1.500	2.000

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi kapsamında Türkiye genelini kapsayacak şekilde eğitimler düzenlenecektir.

Hesaplama Yöntemi

: Eğitim verilen kişi sayısı kümülatif olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/ İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Yönetimler Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
16-İç kontrol alanında geliştirilen/güncellenen araç sayısı	Adet	-	8	0	11	13	15

Göstergeye İlişkin

Açıklama

5018 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde iç kontrol, “idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü” olarak tanımlanmıştır.

Bu çerçevede, Başkanlığımızda etkin bir iç kontrol sistemi kurulması amacıyla başta prosedürler olmak üzere formlar ve değerlendirme raporları hazırlanacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: İç kontrol alanında geliştirilen/güncellenen araç (düzenleme) adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/Üst yönetim, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
17-Yönetici ve personele yönelik düzenlenen yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantı sayısı	Adet	-	4	4	6	8	9

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının iç kontrol konusundaki sorumluluk alanları, ilgili birincil ve ikincil mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde belirlenmiştir. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, iç kontrol sisteminin harcama birimlerinde oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında koordinasyonu sağlamak, eğitim ve rehberlik hizmeti sağlamaktan sorumludur. Bu çerçevede, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulması amacıyla yönetici ve personele yönelik yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantıları gerçekleştirilecektir.

Hesaplama Yöntemi

: Yönetici ve personele yönelik düzenlenen yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantı sayısı adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/ Üst yönetim, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
18-Hizmet İçi Eğitim Sayısı	Adet	3	4	3	6	7	8

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Başkanlık faaliyet alanının çok branşlı (multidisipliner) olması sebebiyle personellerin belirli dönemlerde eğitime tabi tutulması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi

: Hizmet İçi Eğitim Sayısı adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
19-Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı	Adet	12	15	33	25	35	50

Göstergeye İlişkin

Açıklama : Başkanlık personelinin niteliğinin artırılması amacıyla hizmet içi eğitim alan personel sayısının artırılması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi : Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı : İklim Değişikliği Başkanlığı/Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığı

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
20-Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan paylaşım sayısı	Adet	655	750	1.029	1.500	1.700	1.900

Göstergeye İlişkin

Açıklama : Toplumda farkındalık oluşturmak ve toplumu bilgilendirme amaçlı sosyal medya içeriklerinin oluşturulması ve bu içeriklerin sosyal medyada ve internet sitelerinde paylaşılması. Bu bağlamda da Başkanlığın görünürlüğünün ve toplumun farkındalığının artırılması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi : Sosyal medya hesaplarında ve internet sitelerinde yapılan paylaşım sayısı adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı : İklim Değişikliği Başkanlığı/Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
21-Sosyal medya hesaplarındaki toplam takipçi sayısı	Adet	11.256	13.000	21.221	25.000	30.000	35.000

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Başkanlığın görünürlüğünü artırmak amacıyla sosyal medya hesaplarındaki (Instagram, LinkedIn, X) toplam takipçi sayısının yıllar itibariyle arttırılması hedeflenmektedir.

Hesaplama Yöntemi

: Sosyal medya hesaplarındaki toplam takipçi sayısı adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2023	2024 Planlanan	2024 Gerçekleşme	2025 Hedef	2026 Tahmin	2027 Tahmin
22-Kurumun görev alanı ile ilgili çıkarılan yayın/basılı materyal sayısı	Adet	3	5	5	6	7	8

Göstergeye İlişkin

Açıklama

: Başkanlık faaliyetlerine ilişkin yayın/basılı materyal çeşidinin arttırılması sağlanarak kurum faaliyetlerinin bilinirliği arttırılacaktır.

Hesaplama Yöntemi

: Kurumun görev alanı ile ilgili çıkarılan yayın/basılı materyal sayısı adet olarak hesaplanmaktadır.

Verinin Kaynağı

: İklim Değişikliği Başkanlığı/Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri

Faaliyetler	2024 Bütçe	2024 Harcama (Aralık)	2025 Bütçe	2026 Tahmin	2027 Tahmin
İklim Değişikliğine Uyum	574.375.000	433.371.783	1.220.624.000	1.362.213.000	1.501.366.000
Bütçe İçi	178.814.000	176.871.783	405.463.000	465.536.000	515.021.000
Bütçe Dışı	395.561.000	256.500.000	815.161.000	896.677.000	986.345.000

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:**İklim Değişikliğine Uyum**

Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelmeye ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmalar yapılmakta, gerekli müzakereler gerçekleştirilmekte, diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlanmakta ve 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda çalışmalar devam etmektedir.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI
Program Adı	: SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Program Adı	: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM
Alt Program Hedefi	: İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.
Faaliyet Adı	: İklim Değişikliğine Uyum
Açıklama	: Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmalar yapılmakta, gerekli müzakereler gerçekleştirilmekte, diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlanmakta ve 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda çalışmalar devam etmektedir.

EKONOMİK KOD	2024 Bütçe	2024 Harcama (Aralık)	2025 Bütçe	2026 Tahmin	2027 Tahmin
Personel Giderleri	64.196.000	80.632.810	107.935.000	125.402.000	141.394.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	7.156.000	8.720.062	12.491.000	14.515.000	16.368.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	62.621.000	47.202.664	189.526.000	214.943.000	233.311.000
Faiz Giderleri	-	-	-	-	-
Cari Transferler	22.331.000	13.019.504	24.911.000	26.647.000	28.145.000
Sermaye Giderleri	9.900.000	1.686.835	18.000.000	21.424.000	24.426.000
Sermaye Transferleri	12.610.000	25.609.909	52.600.000	62.605.000	71.377.000
Borç Verme	-	-	-	-	-
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	178.814.000	176.871.783	405.463.000	465.536.000	515.021.000
Döner Sermaye	-	-	-	-	-
Özel Hesap	-	-	-	-	-
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	395.561.000	256.500.000	815.161.000	896.677.000	986.345.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	395.561.000	256.500.000	815.161.000	896.677.000	986.345.000
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	574.375.000	433.371.783	1.220.624.000	1.362.213.000	1.501.366.000

D. TOPLAM KAYNAK İHTİYACI
FAALİYETLER DÜZEYİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI PERFORMANS PROGRAMI MALİYETİ

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2025			2026			2027		
	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	405.463.000	815.161.000	1.220.624.000	465.536.000	896.677.000	1.362.213.000	515.021.000	986.345.000	1.501.366.000
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM	405.463.000	815.161.000	1.220.624.000	465.536.000	896.677.000	1.362.213.000	515.021.000	986.345.000	1.501.366.000
İklım Değışikliğine Uyum	405.463.000	815.161.000	1.220.624.000	465.536.000	896.677.000	1.362.213.000	515.021.000	986.345.000	1.501.366.000
GENEL TOPLAM	405.463.000	815.161.000	1.220.624.000	465.536.000	896.677.000	1.362.213.000	515.021.000	986.345.000	1.501.366.000

EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI PERFORMANS PROGRAMI MALİYETİ

EKONOMİK KOD	2025	2026	2027
Personel Giderleri	107.935.000	125.402.000	141.394.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	12.491.000	14.515.000	16.368.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	189.526.000	214.943.000	233.311.000
Faiz Giderleri	-	-	-
Cari Transferler	24.911.000	26.647.000	28.145.000
Sermaye Giderleri	18.000.000	21.424.000	24.426.000
Sermaye Transferleri	52.600.000	62.605.000	71.377.000
Borç Verme	-	-	-
Yedek Ödenekler	107.935.000	125.402.000	141.394.000
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	405.463.000	465.536.000	515.021.000
Döner Sermaye	-	-	-
Özel Hesap	-	-	-
Diğer Bütçe Dışı Kaynak	815.161.000	896.677.000	986.345.000
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	513.533.000	896.677.000	986.345.000
GENEL TOPLAM	1.220.624.000	1.362.213.000	1.501.366.000

E. DİĞER HUSUSLAR

FAALİYETLERDEN SORUMLU HARCAMA BİRİMLERİ

İdare Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI
Yıl 2025

PROGRAM	ALT PROGRAM	FAALİYET	SORUMLU HARCAMA BİRİMİ
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM	İklim Değişikliğine Uyum	BAŞKANLIK HİZMET BİRİMLERİ

PERFORMANS GÖSTERGELERİNİN İZLENMESİNDEN SORUMLU BİRİMLER

İdare Adı

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Yıl

2025

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU BİRİM
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM	Sağlanan sera gazı azaltım miktarı	SERA GAZI AZALTIM POLİTİKALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC)	SERA GAZI AZALTIM POLİTİKALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı	SERA GAZI AZALTIM POLİTİKALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması	SERA GAZI AZALTIM POLİTİKALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Türkiye'nin Birinci-İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu	İKLİM MÜZAKERELERİ VE ULUSLARARASI POLİTİKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Yayımlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı	KARBON FİYATLANDIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminer katılımcı sayısı	KARBON FİYATLANDIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı	İKLİM FİNANSMANI VE TEŞVİKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi	İKLİM FİNANSMANI VE TEŞVİKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE YEREL POLİTİKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE YEREL POLİTİKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
		Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Tamamlanan İl Sayısı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE YEREL POLİTİKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI

	Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan Eylem sayısı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE YEREL POLİTİKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
	İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) İzleme Sistemi	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE YEREL POLİTİKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
	Eğitim verilen kişi sayısı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE YEREL POLİTİKALAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
	İç kontrol alanında geliştirilen/güncellenen araç	STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
	Yönetici ve personele yönelik düzenlenen yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantı sayısı	STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
	Hizmet İçi Eğitim Sayısı	YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
	Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı	YÖNETİM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
	Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan paylaşım sayısı	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ
	Sosyal medya hesaplarındaki toplam takipçi sayısı	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ
	Kurumun görev alanı ile ilgili çıkarılan yayın/basılı materyal sayısı	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

